

MónNatura **DELTA DE L'EBRE**

Activitats educatives
CURS 2020-2021

---

món
natura
**DELTA
DE L'EBRE**

**Fundació
Catalunya
La Pedrera**

Mónnatura Delta de l'Ebre, una aula oberta

MónNatura Delta de l'Ebre és un projecte de la Fundació Catalunya La Pedrera, inaugurat l'any 2012, que us ofereix un recorregut per un espai d'aiguamolls que combina aigua dolça i salada, peixos i aus excepcionals. Un espai per conèixer l'essència i els valors tradicionals del Delta mitjançant activitats adreçades a diferents nivells educatius.

El centre, ubicat a tocar de la llacuna de la Tancada i la badia dels Alfacs, pretén difondre la riquesa de l'entorn mitjançant activitats d'educació ambiental orientades a la sensibilització de la natura i la conservació de les activitats tradicionals.

VISITA GUIADA A MÓN NATURA DELTA

Nivell educatiu: tots els nivells educatius

Durada: 1,5 hores

També s'ofereix en anglès

SINOPSI

Un recorregut que ens permet descobrir els aspectes més representatius de l'entorn natural i la vida en aquest territori, a través dels seus espais:

1 Les salines Descobrirem el valor de la sal mitjançant la recreació d'unes salines on podem conèixer la història i els usos de la sal, així com el funcionament d'unes salines des de que hi entra l'aigua del mar fins que es formen els cristalls de sal.

2 Espai Delta Descobrirem l'essència del Delta fent un viatge únic per conèixer la formació del Delta i viure el pas de les estacions al llarg d'un any, mitjançant un muntatge audiovisual que ens mostra el paisatge i tradicions d'aquestes terres humides.

3 Mirador 360º Gaudirem d'unes vistes privilegiades d'un dels llocs més emblemàtics a nivell ornitològic. Tindrem a la nostra disposició telescopis per observar els ocells de ben a prop. I també podrem veure un ampli ventall d'ecosistemes deltaics.

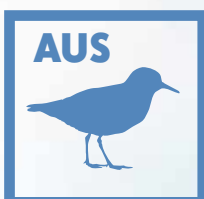

4 Zona de pesca i embarcador Descobrirem els arts de pesca tradicionals del Delta com el gànguil, el gamber, el bussó, el rall o el tresmall. També podem pujar a les barques de perxar, el tradicional mitjà de transport en aigües poc profundes.

Tallers

Els tallers estan adaptats per a alumnes de diferents nivells educatius.

A continuació, podeu veure totes les activitats que es poden realitzar a Món-Natura Delta de l'Ebre, organitzades en funció de les 4 temàtiques en què treballem:

AUS

- L'ocell que ha perdut la memòria
- Cens d'ocells
- Els moixons i la lluna
- Un paisatge d'ocells
- Pedalant per la bassa

PESCA

- El bagul amagat
- Com has arribat al plat?

SAL

- Missatges de sal
- Un misteri a les salines

**ESSÈNCIA
DEL DELTA**

- L'espavilat del Delta
- Les motxilles científiques

L'OCELL QUE HA PERDUT LA MEMÒRIA

Nivell educatiu: Segon cicle d'educació infantil. Cicle inicial i mitjà d'educació primària

Durada: 1,5 hores

SINOPSI

Un bernat pescaire ha patit un accident i ha perdut la memòria. La Laura el va trobar estabornit i ara, que ja ha tornat en si, no es mou del seu costat. La Laura ens demana ajuda perquè li sap greu que l'ocell no torni a veure els seus amics i a la seva família. No sap com es diu, què menja, on viu...

OBJECTIUS

- Conèixer les característiques bàsiques de les aus.
- Reconèixer, amb criteris elementals, els ocells.
- Observar i identificar diferències i semblances entre espècies d'ocells.
- Entendre la funcionalitat de les diferents formes dels becs dels ocells.
- Conèixer diferents comportaments de la vida dels ocells.
- Observar a ull nu un ocell al seu medi natural.
- Despertar l'interès dels alumnes pel món dels ocells.
- Afavorir una actitud de respecte per la natura i l'entorn.

DESCRIPCIÓ

Al començament de l'activitat, els alumnes coneixen el cas presentat a la sinopsi a través d'un audiovisual. A partir d'aquí, han de respondre les preguntes que la Laura els planteja en relació a l'ocell amb l'ajut dels recursos i les explicacions que els facilita l'educador/a:

- Com es diu? Els alumnes utilitzen una fitxa, que funciona com a guia de camp senzilla, per identificar l'ocell i conèixer el seu nom.
- Què menja? Els alumnes descobreixen l'alimentació de l'ocell gràcies a la forma del bec d'unes maquetes a escala real.
- Quina edat té? El plomatge d'una mateixa espècie d'ocell pot canviar segons l'edat, el sexe i l'època de l'any. Els alumnes agrupen fotografies d'ocells segons a la família a què pertanyen.
- On viu? A través d'unes fitxes amb imatges de diferents nius, i tot destapant unes finestretes, els alumnes descobreixen quin ocell viu a cada lloc.

Al finalitzar l'activitat a l'aula, es puja al mirador per observar diferents ocells.

CENS D'OCELLS

Nivell educatiu: Cicle superior d'educació primària, ESO, batxillerat i cicles formatius.

Durada: 1,5 hores

SINOPSI

Per conèixer la migració i saber com evolucionen les diferents espècies d'ocells de l'entorn de MónNatura Delta de l'Ebre, periòdicament es fan censos des del Mirador 360°. Els alumnes seran els protagonistes de comptabilitzar la quantitat i varietat d'ocells aquàtics que s'observen.

OBJECTIUS

- Conèixer les característiques principals de les aus.
- Conèixer el correcte comportament per a l'observació d'ocells.
- Entendre la funcionalitat de les diferents formes i/o colors de les parts del cos dels ocells.
- Valorar el procés de les migracions d'ocells al Delta.
- Utilitzar guies de camp per a la identificació d'ocells.
- Despertar l'interès dels alumnes pel món dels ocells.
- Afavorir una actitud de respecte per la natura i l'entorn.

DESCRIPCIÓ

La primera part de l'activitat es realitza a l'aula, on els alumnes obtindran els coneixements necessaris per fer el cens dels ocells:

- Becs i potes: els alumnes relacionen diferents formes de becs i potes amb l'estil de vida dels ocells i el seu hàbitat (adaptacions) amb unes maquetes d'ocells a escala real.
- Famílies d'ocells: el plomatge d'una mateixa espècie d'ocell pot canviar segons l'edat, el sexe i l'època de l'any. Els alumnes agrupen fotografies d'ocells segons a la família a què pertanyen.
- Migradors del Delta: els alumnes coneixen el fenomen de les migracions a través de les «Fitxes migradores» que inclouen una descripció d'una espècie d'ocell durant tot un any.
- Guies de camp: ús de la guia de camp per descobrir el nom de quatre espècies d'ocells projectades a la pantalla.
- Prismàtics: coneixement de les diferents parts d'uns prismàtics i del seu ús.
- Comportament.

A continuació, els alumnes pugen al mirador a fer un cens exhaustiu de les aus aquàtiques utilitzant una fitxa de treball de camp. Per finalitzar, es farà la posada en comú.

ELS MOIXONS I LA LLUNA

Nivell educatiu: Educació infantil

Durada: 1,5 hores

SINPOSI

Els ocells són els animals més fascinants i curiosos que es poden observar al Delta. En aquesta activitat veurem els moixons més emblemàtics del Delta i aprendrem algunes de les seves principals característiques tot participant en un conte on nosaltres també serem els protagonistes. Endinsem-nos al món màgic dels ocells!

OBJECTIUS

- Conèixer les principals característiques dels ocells.
- Reconèixer, amb característiques elementals, els ocells.
- Conèixer diferents comportaments de la vida dels ocells.
- Despertar l'interès dels alumnes pel món dels ocells.
- Afavorir una actitud de respecte per la natura i l'entorn.
- Fomentar l'escolta activa.
- Desenvolupar l'expressió corporal.

DESCRIPCIÓ

La primera part de l'activitat es realitza a l'aula. Els alumnes participaran en un contacontes on obtindran els coneixements necessaris per poder identificar i conèixer alguns dels ocells més comuns de la zona. Durant el contacontes els alumnes aprendran a conèixer el comportament dels ocells tot fent imitacions d'aquests.

A continuació el grup es dirigirà al mirador per poder observar "in situ" els ocells de la bassa de la Tancada i s'intentarà buscar alguns dels ocells que s'hauran treballat prèviament al contacontes.

UN PAISATGE D'OCELLS

Nivell educatiu:

Cicle superior d'educació primària, ESO, batxillerat i cicles formatius.

Durada: 1,5 hores

SINPOSI

El Delta de l'Ebre és un lloc únic per descobrir els ocells propis de les zones humides, sent la zona humida més gran de Catalunya i una de les més importants de la regió Mediterrània. En aquesta activitat ens convertirem en autèntics ornitòlegs per conèixer i identificar els ocells més comuns del Delta de l'Ebre.

OBJECTIUS

- Conèixer les característiques principals de les aus.
- Entendre la funcionalitat de les diferents formes i/o colors de les parts del cos dels ocells.
- Identificar les característiques dels ocells per adaptar-se al medi en què viuen.
- Descobrir el fenomen de la migració dels ocells del Delta.
- Utilitzar guies de camp per a la identificació d'ocells.
- Despertar l'interès dels alumnes pel món dels ocells.
- Afavorir una actitud de respecte per la natura i l'entorn.

DESCRIPCIÓ

Començarem l'activitat amb una breu introducció sobre la importància del Delta de l'Ebre en quan als ocells aquàtics. A continuació es repartiran prismàtics i guies de camp als alumnes i s'iniciarà una ruta a peu a tocar de la bassa de l'Encanyissada. Realitzarem diferents parades per aprendre a identificar els ocells que ens anem trobant al llarg de la ruta, utilitzant les guies de camps. També s'explicaran les principals característiques dels ocells observats.

Durant la ruta, els guies de natura també explicaran les característiques dels ecosistemes lacustres.

PEDALANT PER LA BASSA

Nivell educatiu:

Cicle superior d'educació primària, ESO, batxillerat i cicles formatius.

Durada: 3 hores

SINPOSI

La bicicleta és el millor mitjà de transport per recórrer el Delta de l'Ebre degut a la seva orografia completament plana. Dins del Parc Natural existeixen diferents itineraris habilitats per realitzar-los amb bicicleta. En aquesta activitat n'hem escollit un per divertir-nos amb els nostres companys i alhora conèixer millor el Delta de l'Ebre.

OBJECTIUS

- Reconèixer els beneficis que l'activitat física comporta per a la salut individual i col·lectiva.
- Conèixer i identificar diferents ecosistemes.
- Conèixer les característiques principals de les aus.
- Identificar les característiques dels ocells per adaptar-se al medi en què viuen.
- Despertar l'interès dels alumnes pel món dels ocells.
- Afavorir una actitud de respecte per la natura i l'entorn.

DESCRIPCIÓ

Iniciarem l'activitat a MónNatura Delta de l'Ebre on es repartirà una bicicleta a cada alumne i s'explicaran les normes bàsiques per poder gaudir de l'activitat en grup. Realitzarem la ruta al voltant de la llacuna de la Tancada fent diferents parades per conèixer els ocells que hi habiten, nidifiquen i s'alimenten.

Durant el recorregut, també coneixerem les principals característiques dels ecosistemes de la platja, la badia, la llacuna i els arrossars i aprendrem quina és la flora i la fauna que s'adapta a cadascun d'aquests ambients.

PESCA

EL BAGUL AMAGAT

Nivell educatiu: Cicle inicial i mitjà d'educació primària

Durada: 1,5 hores

SINOPSI

El material per practicar el llançament de rall sempre està guardat en uns baguls. L'Emili, un pescador molt bromista amic dels educadors de MónNatura Delta de l'Ebre, els ha amagat, i ens proposa fer uns trencaclosques sobre diferents arts de pesca tradicionals dels Delta, que ens donaran la pista per trobar-los.

OBJECTIUS

- Adonar-se dels usos que es fan dels recursos naturals.
- Valorar l'impacte de la sobrepesca.
- Valorar les arts de pesca més sostenibles.
- Orientar-se en l'espai amb l'ús d'un mapa/plànol.
- Practicar el llançament de rall.
- Valorar el medi aquàtic com a font de vida.
- Afavorir una actitud de respecte al medi aquàtic.

DESCRIPCIÓ

Els alumnes coneixen el cas de la sinopsi a través d'una carta que ha deixat l'Emili.

L'educador reparteix una fitxa de trencaclosques a cada alumne. Aquests s'agrupen per formar els quatre trencaclosques. Un cop acabats, els alumnes reflexionaran sobre els quatre mètodes de pesca utilitzant les frases informatives de darrere els trencaclosques.

L'educador/a lliura als alumnes un mapa del recinte amb les indicacions per buscar el bagul amagat, on trobaran els ralls.

Al final de l'activitat, els alumnes practiquen el llançament de rall.

COM HAS ARRIBAT AL PLAT?

Nivell educatiu: Cicle superior d'educació primària. 1r, 2n i 3r d'ESO.

Durada: 1,5 hores

SINOPSI

La gastronomia del Delta de l'Ebre és molt rica, i un dels ingredients més importants és el peix fresc. Els alumnes descobriran i coneixeran diferents arts de pesca tradicionals a través de diversos plats de cuina típics de la zona.

OBJECTIUS

- Valorar el Delta com un referent de la pesca.
- Conèixer les principals arts de pesca tradicionals del Delta.
- Conèixer els principals peixos que es pesquen al Delta.
- Adonar-se dels usos que es fan dels recursos naturals.
- Valorar l'impacte de la sobrepesca.
- Conèixer la gastronomia del Delta relacionada amb la pesca.
- Practicar el llançament de rall.
- Adonar-se que la pesca tradicional requereix molta habilitat.
- Valorar el medi aquàtic com a font de vida.
- Afavorir una actitud de respecte al medi aquàtic.

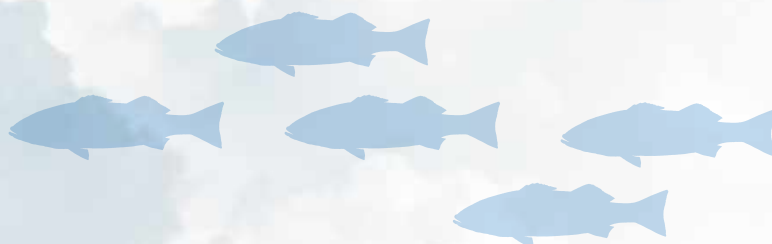
DESCRIPCIÓ

Al començament de l'activitat, els alumnes veuen un fotomuntatge on s'introdueix la pesca al Delta i se situa els alumnes a la gastronomia del Delta. L'educador/a fa les explicacions corresponents.

L'educador/a reparteix un plat de cuina a cada 5 alumnes. Aquests han d'esbrinar quin plat és, la recepta de cuina, el peix utilitzat, les seves característiques i l'art de pesca tradicional que s'ha utilitzat per pescar-lo. Per descobrir-ho, es faciliten diferents recursos didàctics als alumnes.

Cada grup fa una presentació, en veu alta, dels seus plats i les corresponents arts de pesca.

L'última part de l'activitat és la practica del llançament de rall a una de les basses de l'exterior.

MISSATGES DE SAL

Nivell educatiu: Educació primària, ESO, batxillerat i cicles formatius

Durada: 1,5 hores

SINOPSI

A l'aula de MónNatura Delta de l'Ebre ens han deixat diversos missatges relacionats amb la sal. Però atenció! N'hi ha alguns que són falsos. Els alumnes ho hauran de descobrir.

OBJECTIUS

- Conèixer l'origen i la història de la sal.
- Conèixer les característiques principals de la sal.
- Descobrir les múltiples aplicacions de la sal.
- Conèixer diferents tipus de sal.
- Valorar les salines com a zona de descans de moltes aus.

DESCRIPCIÓ

Els alumnes han de descobrir quines frases (missatges de sal) relacionats amb la sal són certs o quins són falsos. Els missatges estan adaptats als diferents nivells educatius i tracten els següents temes: funcionament d'unes salines, història de la sal al Delta, usos de la sal, la molècula química, les plantes halòfites, diferents tipus de sal, etc.

L'educador/a facilitarà càpsules d'informació (recursos) per resoldre-ho.

La dinàmica de la posada en comú es farà en format de concurs. Com a repàs d'aquest, els alumnes veuran un audiovisual on hi ha reflectits els diferents temes del concurs.

En el cas dels alumnes de cicle inicial i mitjà de primària, veuran l'audiovisual (amb versió diferent d'off) abans de començar el concurs.

UN MISTERI A LES SALINES

Nivell educatiu: Cicle superior d'educació primària i primer cicle d'ESO.

Durada: 1,5 hores

SINOPSI

Ens convertirem en personatges vinculats a les salines del Delta al segle XVI, com reis, comerciants o saliners. Amb l'ajuda d'un personatge misteriós i el nostre enginy haurem de superar diferents reptes per descobrir on han guardat els pirates els diners que han robat de les salines. Serem capaços d'esbrinar on són les monedes?

OBJECTIUS

- Entendre la societat del Delta al s. XVI.
- Descobrir com funcionen unes salines.
- Identificar les tasques que tenien els personatges vinculats a aquest ofici.
- Saber la importància que tenia la sal en aquella època.
- Despertar l'interès dels alumnes pels oficis artesanals.
- Afavorir la participació, col·laboració i treball en equip.

DESCRIPCIÓ

A l'inici de l'activitat es realitza una breu visita i explicació de la recreació de les salines perquè els alumnes es situin i entenguin el funcionament i la història de la sal al Delta.

L'educador/a situa els alumnes al s. XVI i els explica que formen part d'un consell saliner on es reuneixen perquè els pirates han robat els diners aconseguits amb el comerç de la sal. Els alumnes es posaran a la pell de diferents personatges de l'època com monarques, comerciants, saliners... que per grups i coordinats entre ells, hauran de superar diferents proves per esbrinar on es troben les monedes d'or que han robat els pirates.

L'ESPAVILAT DEL DELTA

Nivell educatiu: Cicle superior de primària, secundària, batxillerat i cicles formatius.

Durada: 1,5 hores

SINOPSI

MónNatura delta de l'Ebre és un centre que disposa d'una gran varietat d'espais i temàtiques diferents; hi ha unes salines, uns miradors per observar els ocells, una espai dedicat a les arts de pesca, un zona d'embarcacions tradicionals, un camí on s'explica la vegetació salina i l'espai delta, un espai museogràfic per conèixer i gaudir del delta.

Participa en aquesta divertida gimcana on cada prova ens portarà a descobrir i conèixer els diferents espais del centre i haurem de superar una cursa amb barca de perxar per esdevenir uns autèntics espavilats del delta.

OBJECTIUS

- Observar a ull nu un ocell al seu medi natural.
- Despertar l'interès dels alumnes per al món dels ocells.
- Afavorir una actitud de respecte per la natura i l'entorn.
- Fomentar el treball en equip.
- Valorar els arts de pesca més sostenibles.
- Orientar-se en l'espai amb l'ús d'un mapa/plànol.
- Conèixer l'origen i la història de la sal.
- Conèixer les característiques principals de la sal.
- Valorar les salines com a zona de descans de moltes aus.
- Conèixer els principals valors i tradicions del Delta.

DESCRIPCIÓ

L'activitat comença amb la presentació del mestre saliner, un personatge que ens explicarà com es desenvolupa l'activitat. El mestre saliners ens anirà guiant durant tota la gimcana.

Poc a poc ens donarà totes les proves que s'hauran de dur a terme per superar l'activitat, des d'un recompte de flamencs des del Mirador 360º fins a una partida de birles.

Per cada prova superada, el grup aconseguirà un saquet de sal i si aconseguim cinc saquets de sal podem comprar un viatge en barca de perxar que ens ajudarà a aconseguir l'últim sac de sal per poder esdevenir uns autèntics espavilats del Delta.

LES MOTXILLES CIENTÍFIQUES

Nivell educatiu: Cicle mitjà i superior de primària i primer cicle d'ESO.

Durada: 1,5 hores

SINOPSI

Les platges del delta de l'Ebre destaquen per mantenir el seu ecosistema en equilibri, i una de les més representatives és la del Trabucador. Aquest istme natural d'arena serà l'escenari perfecte perquè els alumnes experimentin amb l'ajuda d'un "motxilles científiques", i sàpiguen explicar l'ecosistema marítim a través de la deducció i l'anàlisi dels seus experiments.

OBJECTIUS

- Facilitar l'aprenentatge mitjançant l'experimentació.
- Aprendre a treballar amb material científic.
- Utilitzar guies de camp per a la identificació de fauna.
- Conèixer aspectes bàsics de la geologia.
- Conscienciar sobre la importància de la conservació de les platges.
- Emprar l'espai natural com a lloc d'estudi.
- Fomentar el treball en equip.
- Afavorir una actitud de respecte per la natura i l'entorn.

DESCRIPCIÓ

Aquesta activitat es desenvolupa a la platja del Trabucador, on els alumnes es reparteixen en grups i compten amb una motxilla on hi ha tot de material per tal que puguin aprendre sobre l'ecosistema marítim.

Gràcies a un aeròmetre digital calcularan la salinitat de l'aigua i de plantes com la salicòrnia, tindran guies de camp per saber diferenciar restes marines i els ocells que es troben a la platja, formaran una duna i entendran la seva importància dins de l'ecosistema, analitzaran la sorra per saber com es forma un delta i aprendran de primera mà la fragilitat d'aquest espai i la importància que té mantenir-lo net i en equilibri.

Quadre resum

CONJUNT ACTIVITATS PER NIVELLS EDUCATIUS

		E. Infantil	Cicle inicial	Cicle Mitjà	Cicle Superior		ESO 1r cicle		ESO 2n cicle		Batxillerat	Cicles Formatius
					5è	6è	1r	2n	3r	4t		
VISITA	Visita guiada a MónNatura Delta											
AUS	L'ocell que ha perdut la memòria											
	Cens d'ocells											
	Els moixons i la lluna											
	Un paisatge d'ocells											
	Pedalant per la bassa											
PESCA	El bagul amagat											
	Com has arribat al plat?											
SAL	Missatges de sal											
	Un misteri a les salines											
L'ESSÈNCIA DEL DELTA	L'espavilat del Delta											
	Les motxilles científiques											

TALLERS

Més informació i reserves

MónNatura Delta de l'Ebre

Llacuna de la Tancada
Carretera del Poblenou del Delta a les Salines
43870 – Amposta
977 053 801
info@monnaturadelta.com
www.monnaturadelta.cat

Serveis Educatius

comercial@lapedrera.cat

La nostra raó de ser: les persones

La Fundació Catalunya La Pedrera serveix a la societat construint un futur millor i més just. Per això, ofereix oportunitats a les persones; impulsa el talent, la creació i l'educació; fomenta hàbits d'alimentació saludables, i conserva i comparteix el patrimoni natural i cultural.

món
natura
DELTA
DE L'EBRE

Fundació
Catalunya
La Pedrera